

Conjunt del carrer Barcelona

Caldes de Montbui

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer de Barcelona, s/n
Alçada: 203

Coordenades:

Latitud: 41.63318
Longitud: 2.16196
UTM Est (X): 430198
UTM Nord (Y): 4609389

Classificació

Número de fitxa 08033 - 82
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Modern
Segle XVII-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL (PGOU,1992)
Número inventari Sí (IPA 34615)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Caldes de Montbui (Pl. de la Font del Lleó, 11)
Fitxes associades:

[Termes Victòria](#)

[Edifici del carrer de Barcelona, 28](#)

[Can Sanmartí](#)

[Casa al carrer Barcelona, 38](#)

[Casa al carrer Barcelona, 7](#)

Descripció

Carrer que forma part de l'antiga vila emmurallada de Caldes. Per la forma del seu traçat (formant un colze) és possible que formés part de l'estructura urbana romana, afegint-hi més tard la inclusió del call jueu. En llarg de la història, aquest carrer ha sofert moltes modificacions pel que fa a l'alineació de les cases, destacant la de l'any 1865, "Proyecto de Reforma Interior y Ensanche de la Villa de Caldas de Montbuy". El carrer està limitat per la plaça de l'Església (antigament una part d'aquesta, en la intersecció dels carrers de Barcelona i del Forn, era coneguda com plaça de l'Om) i per la plaça de la Font del Lleó. El carrer forma un colze, trobant-se amb els carrers de la Sinagoga, de Santiago, d'Hostalrich, de la Leonarda i del Dr. Joaquim Delger.

Des de finals del segle XX i inicis del XXI s'estan realitzant moltes obres de construcció i rehabilitació dels habitatges. D'altres s'han enderrocat, com les dels números 23-25. També s'observen algunes cases en mal estat de conservació com Cal Bisbe (núm. 11-15) amb un gran nombre d'elements arquitectònics tan a l'exterior de façana com al seu interior. El tipus de cases que trobem en aquest carrer correspon bàsicament a cases estretes amb façanes de 4 a 6 metres i a cases de doble crugia amb façanes de 8 a 10 metres d'amplada. Les cases acostumen planta baixa i dos o tres pisos amb les cobertes inclinades a dues aigües i de teula àrab, desaignant a la façana principal.

Pel que fa a les cases de doble crugia, aquestes acostumen a tenir una planta baixa i un o dos pisos. La teulada és de doble vessant, i teula àrab. La façana mesura entre de 8 i 10 metres per 15 a 30 metres de fondària. Poden tenir un pati interior amb un petit porxo. Les façanes acostumen a tenir dues obertures a cada planta, no sempre simètriques. En aquest carrer, també es troba un altre tipus de construcció més senzilla, que consta de planta baixa i un o dos pisos, tenint en compte que el segon pis poden ser les golfes. La coberta també és de teula àrab i acostuma a ser a dues vessants. Les façanes mesuren entre quatre i sis metres d'amplada, amb una fondària de quinze metres aproximadament. Poden tenir també un petit pati interior. La façana presenta normalment una obertura per planta, alineant-se verticalment sobre un eix que pot estar o no centrat a la façana. Moltes d'aquestes cases, poden tenir botiga a la planta baixa, tot i que predominen les cases amb funció residencial.

Per últim, hi ha un altre grup de cases, amb una estructura complexa de petit palau, com Cal Bisbe, amb la utilització de materials nobles. L'alçada és generalment de planta baixa i dues plantes amb la coberta a dues aigües i feta de teula àrab.

Algunes d'elles origen unifamiliar, han sofert modificacions importants.

En aquest carrer també destaca un tipus d'edifici relacionat amb l'aigua termal, com són les Termes Victòria.

Són edificacions complexes, sovint modificades. Tenen un jardí important a l'interior. En el cas del carrer Barcelona, la zona de jardí s'obre a la riera de Caldes. Les plantes dels edificis estan distribuïdes en funció dels serveis que ofereixen: rebedor, salons, habitacions, banys, etc.

Història

Moreu-Rey (1962) descriu el carrer Barcelona com el carrer que va de la plaça de l'Església, i que ha portat (al menys en part) els noms de Carrer dels Jueus, Carrer Major, i carrer de l'Església, i potser també carrer del Mercat.

La denominació de carrer de Barcelona és assegurada documentalment a partir de mitjan del segle XV (1454); "carrer de la Sgleya o de B." (1540); "vico per quem tenditur de platea dicte ville ad ecclesiam,

antiquitus vocato Judeorum, nunc vero de Barsalona" (1599); fins als nostres dies. El seu recorregut primitiu hauria variat. Vall-Llosera (1848), nota que, el 1396, el carrer de Barcelona passava a ponent de l'antic Cementiri; i que, l'any 1454, un document cita unes cases al "carrer dit abans de Barcelona, aleshores de la Portalera". Un altre document sembla assimilar el primer carrer de Barcelona amb el carrer de la Sinagoga.

El fet que el carrer de Barcelona actual no hagi portat aquest nom (en la seva part més meridional) fins el segle XV, deixa suposar que anteriorment no duia directament a la sortida de Caldes cap a la capital. L'any 1445, 1452 i en el segle XVI, el Portal ja corresponia a la situació posterior. A principis del segle XVII es devia renovar (aproximadament cap a l'any 1611): "fora del Portal Nou de Barcelona". Aquesta porta, nova o renovada era prop de l'antic Palau Reial i del cementiri de l'església parroquial (1629); no gaire lluny d'un angle format per la muralla. Era el mateix que es coneixerà després amb el nom de Portal de Nostra Senyora de l'Esperança, situat en el lloc on fou construït el Sindicat Agrícola. En quant a la sortida primitiva cap a Barcelona, durant la primera Edat Mitjana podria correspondre amb la porta dita després la Portalera o una porta situada molt prop d'aquesta.

També es té documentada l'existència d'una capella situada "sobre lo Portal del Carrer de Barcelona" (finals del segle XVII i principis del segle XX), en la qual es deien misses el 18 de desembre, la data en que es celebrava N^a.S^a. de l'Esperança.

En llarg de la història, aquest carrer ha sofert moltes modificacions destacant la de l'any 1865, "Proyecto de Reforma Interior y Ensanche dea Villa de Caldas de Montbuy".

També l'any 1878 va haver-hi un altre projecte de rectificació. A principis del segle XXI, aquest carrer va formar part d'un seguit de reformes de caire urbà, com fou la substitució del paviment antic de llambordes, per la de pedra de Sant Vicenç alternada amb una franja de llambordes disposada al mig del carrer.

Bibliografia

- AJUNTAMENT DE CALDES DE MONTBUI (1992). Plà Especial de Protecció del Centre Històric. Catàleg del Patrimoni Arquitectònic de Caldes de Montbui. Ajuntament de Caldes de Montbui.
- GENERALITAT DE CATALUNYA. (2008). Inventari del Patrimoni Cultural i Immobile de Catalunya. Caldes de Montbui (Vallès Oriental). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Barcelona, maig de 2008.
- HERNÁNDEZ, J. i MONLEÓN, A.(2007). Visió històrica de Caldes de Montbui. pp 20-21. Ed. Ajuntament de Caldes de Montbui i Thermalia.
- LLOBET VALL-LLOSERA, Anton (1848). Documentos para la historia de Caldas de Montbuy (-). Ms. A l'Arxiu de l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona.
- MOREU-REY,E. (1962). La rodalia de Caldes de Montbui. Repertori històric de noms de lloc i de persona. Editorial Teide. Barcelona.
- XALABARDER, Avelí (1914). Reseña histórica del Hospital de la Villa de Caldas de Montbuy. Barcelona
- XALABARDER, Avelí (1935). Caldes antic i modern (...). Edició pòstuma. Caldes de Montbui.

